

קול קורא לכנס

שלוש מאות שנות חיד"א: מסעות, לימוד ויצירה באגן הים התיכון ובאירופה במאה השמונה עשרה

כנס חוקרים לציון שלש מאות שנים להולדת חיד"א

ט"ז-י"ז באדר ב תשפ"ד, 26-27 במרץ 2024

שנת תשפ"ד היא שנת ה-300 להולדתו של הרב חיים יוסף דוד אזולאי, הנודע בכינויו חיד"א (ירושלים תפ"ד [1724] - ליוורנו תקס"ו [1806]). החיד"א נולד בירושלים, חי בחברון ונדד שנים רבות בצפון אפריקה ובאירופה עד להשתקעותו בליוורנו באיטליה. הוא חיבר יותר ממאה ספרים במגוון עצום של סוגות – הלכה, דרוש, פרשנות, קבלה, ביבליוגרפיה, כתיבת מסע אוטוביוגרפית ועוד. בחינת כתביו של החיד"א חושפת את עושר עולמו האינטלקטואלי והתרבותי ואת ריבוי פניה של דמות ילידת המרחב הירושלמי שתנועתה בין מרחבים תרבותיים שיקעה בה מאפיינים רבים מן העולמות המודרניים שאליהם היא נחשפה. קריאה ביצירתו מאפשרת להתוודע לנקודת מבטם של תלמידי חכמים מופלגים בני ירושלים, של גבירים עשירים, של יושבי אמסטרדם שלשונם פורטוגזית, של אספני ספרים יהודים ונוצרים מרחבי אירופה, של נסיכים מנסיכויות צפון איטליה, ושל רבים אחרים.

את חיד"א אפשר לפגוש במגוון צמתים עד היום הזה: הוא אחראי לשלב מכריע בהולדתה של הביבליוגרפיה של הספר העברי – תחום יסודי במדעי היהדות עד היום הזה. לא פחות חשובה היא השפעתו על הקבלה הצפון-אפריקאית, על הליטורגיה של קהילות הספרדים וכמובן על עולם ההלכה ועל ממשיכיו דוגמת הרב חיים פלאגי והרב יוסף חיים מבגדד.

מכון בן-צבי מבקש לציון את שנת ה-300 להולדת החיד"א בכנס חגיגי שידון בפנים הרבים של יהדות המאה השמונה עשרה המשתקפים בדמותו: נדון ביצירתו האישית מן הצד האחד, ומן הצד השני – במרחבים התרבותיים שבהם השתתף ובתוכם פעל, ברגעים מכוננים של ההיסטוריה של העת החדשה, בעידן המהפכות. בין הנושאים שבהם אנו מבקשים לדון בכנס: מוסד השד"רות, הלכה, למדנות, ספרים וספריות, הפצת ידע ותרבות הדפוס, יסודות הקבלה הספרדית, מעברי ידע בין תרבויות, תרבות פנאי ומסעות.

אנו מתכבדים להזמין את ציבור החוקרות והחוקרים להגיש הצעות להרצאות או מושבים בכנס. אנו מזמינים הצעות להרצאות, הן בנוגע לשפע התחומים המקצועיים העולים מחיבוריו של החיד"א, הן בנוגע להקשרים התרבותיים הרחבים, באגן הים התיכון ובאירופה של המאה השמונה עשרה, שבהם עוצבה דמותו ופעילותו.

הצעות להרצאות (בעברית או באנגלית, עד 250 מילים), בצירוף קורות חיים יש לשלוח עד לתאריך **10 בפברואר 2024**, לידי הגב' חיה סיגל בכתובת mbz@ybz.org.il.

הוועדה האקדמית: פרופ' מעוז כהנא, ד"ר עודד כהן, פרופ' מרים פרנקל, ד"ר אסף תמרי

